

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра зоології

Затверджено
на засіданні кафедри зоології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 9 від 15 березня 2023р.)

Завідувач кафедри

Силабус з навчальної дисципліни

«ЗООГЕОГРАФІЯ (АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)»
що викладається в межах ОПП _Зоологія_
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 091 Біологія та біохімія

Назва курсу	Зоогеографія (англійською мовою)
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра зоології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	09 Біологія, спеціальність 091 Біологія та біохімія
Викладачі курсу	доцент кафедри зоології, к.б.н., с.н.с. Решетило Остап Степанович
Контактна інформація викладачів	ostap.reshelylo@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю) (вул. Грушевського 4, ауд. 315)
Інформація про курс	Дисципліна «Зоогеографія (англійською мовою)» є нормативною дисципліною за спеціальністю 091 Біологія та біохімія для ОПІ Зоологія, яка викладається в I семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою).
Коротка анотація курсу	<p>У курсі представлено теоретичні основи й огляд історії розвитку зоогеографії, розглянуто історичні концепції формування поглядів на фауністичне різноманіття, а також безпосередньо представлене видове різноманіття тварин зоогеографічних областей Землі. Весь матеріал курсу потрібен для формування правильного уявлення про сучасний тваринний світ планети та необхідність і перспективи його збереження.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів (теорія й історія зоогеографії; фауністичне районування Землі, прикладні аспекти). У першому модулі розглядають основні напрями сучасної зоогеографії, історію її формування та екологічні основи, поняття ареалу й фауни та історію зоогеографічного районування Землі. У другому модулі вивчають характерні риси й особливості формування тваринного світу фауністичних областей суходолу Землі та регіонів Світового океану; зосереджують увагу на зоогеографічних характеристиках фауни України, а також на підходах до збереження фауністичного різноманіття Землі.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення дисципліни «Зоогеографія (англійською мовою)» є опанування студентами основних питань, які стосуються походження, різноманітності й закономірностей сучасного поширення фауни Землі, а також виховання навичок зі застосування здобутих теоретичних знань для вирішення природоохоронних проблем та раціонального використання ресурсів тваринного світу англійською мовою.</p> <p>Ціллю курсу є набуття студентами загальної компетентності до здатності застосовувати набуті знання і розуміння у практичних ситуаціях, адаптуватися, аналізувати та діяти в нових ситуаціях, а також вчитися й оволодівати сучасними знаннями і навиками використання англійської мови у фаховому середовищі.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Решетило О.</i> Зоогеографія. Навч. посіб.: [для студ. вищ. навч. закл.]. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 232 с. (Серія «Біологічні Студії») 2. <i>Второв П.П., Дроздов М.М.</i> Біогеографія. К.: Вища школа, 1982. 240 с.

	<p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Кістяківський О.Б., Корнев О.П.</i> Посібник з зоогеографії. К.: Радянська школа, 1968. 132 с. 2. <i>Пузанов І.І.</i> Зоогеографія. К.-Л.: Радянська школа, 1949. 504 с. 3. <i>Шарлемань М.В.</i> Зоогеографія УРСР. К., 1937. 324 с. 4. https://www.docsity.com/en/animal-diversity-fundamentals-of-biology-lecture-slides/241323/ 5. https://www.studocu.com/en/document/university-of-sheffield/animal-diversity/lecture-notes/animal-diversity-notes-lecture-notes-lectures-1-25/646991/view
Обсяг курсу	120 год, з яких 32 год лекцій, 16 год практичних занять і 72 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Зоологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти (спеціальності 091 Біологія та біохімія галузі знань 09 Біологія) дисципліна забезпечує набуття здобувачами таких загальних (ЗК) і фахових (ФК) компетентностей:</p> <p>ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ФК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ФК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>ФК 12. Здатність визначити структуру, встановити ареал популяції, її динамічні ознаки, практично застосовувати знання про популяції тварин з метою їхньої охорони, експлуатації та відновлення; розуміти необхідність збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування.</p> <p>ФК 14. Здатність характеризувати фауну кожної з фауністичних областей та характер їхньої трансформації та визначити функціональну роль певної систематичної групи тварин в екосистемі</p> <p>і таких програмних результатів (ПР) навчання:</p> <p>ПР02. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПР04. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.</p> <p>ПР06. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.</p> <p>ПР07. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.</p> <p>ПР14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.</p>

	<p>ПР17. Уміти практично застосовувати знання про фауну міст з метою її охорони, експлуатації та відновлення; розрізняти шляхи та особливості формування фауни міста; застосовувати отримані знання для запобігання смертності тварин у містах; давати практичні рекомендації відповідним міським службам для дотримання санітарно-епідеміологічних норм у містах.</p> <p>ПР18. Набути здатності оперувати основними питаннями, які стосуються походження і закономірностей сучасного поширення фауни Землі, поняттями, законами, концепціями, ученнями і теоріями зоогеографічного районування Землі та різноманіття її тваринного світу, проявляти знання і розуміння сучасних фауністичних процесів, зокрема й інвазійних, які мають місце в природі сьогодні.</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати історію розвитку зоогеографії, її структуру, теоретичні базові засади й принципи зоогеографічного районування, загальну характеристику фауни кожної з зоогеографічних областей (регіонів), їхні особливості, зоогеографічні аспекти фауни України та засади збереження різноманіття тварин; - уміти застосовувати здобуті теоретичні і фауністичні знання під час виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, дипломних робіт, а також для вирішення конкретних природоохоронних проблем і планування сучасних ощадливих підходів до раціонального використання ресурсів тваринного світу англійською мовою у фаховому середовищі.
Ключові слова	фауна, різноманіття, зоогеографічне районування, збереження, види тварин
Формат курсу	очний
	проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого засвоєння матеріалу
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з зоології, екології, теорії еволюції, англійської мови, а також дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату дисципліни, що вивчається, розуміння основ географії та систематики тварин.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, презентація (ілюстрація, демонстрація), розповіді, пояснення, розв'язування задач, дискусія
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, загальноновживані комп'ютерні програми і операційні системи, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 32% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 32; • контрольні заміри (модулі): 68% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 68;

	<p>Залікову оцінку студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх видів робіт на практичних заняттях і контрольних замірів знань протягом семестру.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
<p>Питання до модульних контролів (замірів знань)</p>	<p>Модульні контролі містять питання з таких тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура зоогеографії як науки. Її об'єкт, предмет і завдання. 2. Історичні етапи розвитку зоогеографії. Їхня характеристика. 3. Сучасний етап розвитку зоогеографії. Її зв'язок з іншими науками. 4. Середовище існування тварин, пристосування до нього. 5. Вплив екологічних чинників на поширення тварин. Особливості антропоїчного чинника. 6. Різноманіття ареалів тварин. Їхні форми, розміри й межі. 7. Принципи формування ареалів і способи їх виникнення. 8. Характеристика просторово-часової динаміки ареалів. Їхній розвиток у часі. 9. Ендеміки, релікти, космополіти. Методи картування ареалів. 10. Поняття про фауну, її структура, вік. 11. Генезис фауни. Теорії фауногенезу. 12. Острівна фауна, її особливості. Порівняльний аналіз фаун. 13. Історія фауністичного районування Землі. 14. Принципи, методи й підходи до сучасного фауністичного районування. 15. Сучасні схеми фауністичного районування Землі. 16. Поняття про біофілотичне районування. 17. Загальна характеристика зоогеографічних царств. Їхні фауністичні особливості. 18. Характеристика й особливості фауни Нотогеї. 19. Структура Австралійської зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття. 20. Характеристика й особливості фауни Неогеї. 21. Структура Неотропічної зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття. 22. Характеристика й особливості фауни Палеогеї. 23. Структура Ефіопської зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття. 24. Структура Орієнтальної зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття.

	<p>25. Характеристика й особливості фауни Арктогеї.</p> <p>26. Структура Неоарктичної зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття.</p> <p>27. Структура Палеарктичної зоогеографічної області. Її фауністичне різноманіття.</p> <p>28. Загальна характеристика й структура зоогеографічних регіонів Світового океану.</p> <p>29. Структура Тропічного зоогеографічного регіону. Його фауністичне різноманіття.</p> <p>30. Структура Бореального зоогеографічного регіону. Його фауністичне різноманіття.</p> <p>31. Структура Антибореального зоогеографічного регіону. Його фауністичне різноманіття.</p> <p>32. Зоогеографічне районування України. Загальні риси різноманіття фауни України.</p> <p>33. Фауністичне різноманіття Карпатського зоогеографічного району України.</p> <p>34. Фауністичне різноманіття Азово-Чорноморського зоогеографічного району України.</p> <p>35. Фауністичне різноманіття Сарматської зоогеографічної підобласті України.</p> <p>36. Зоогеографічні основи збереження фауністичного різноманіття. Роль заповідних територій, Червоних книг і списків.</p>
Опитування	Інформацію щодо зворотного зв'язку з метою оцінювання якості курсу буде надано по його завершенні

Таблиця 1

Схема курсу «Зоогеографія (англійською мовою)»

Тиж-день	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Модуль 1 Теорія й історія зоогеографії			
1	Предмет і завдання зоогеографії (Визначення науки про фауністичне районування – зоогеографії. Структура зоогеографії. Зв'язок зоогеографії з іншими науками. Мета і завдання. Проблематика)	Лекції – 1 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 3 год	1 тиждень
1, 2	Історія зоогеографії (Етапи розвитку зоогеографії в минулому. Сучасна зоогеографія)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 4 год	2 тижні
2, 3	Екологічні чинники та їхній вплив на поширення тварин (Вплив комплексу абіотичних, біотичних й антропоічних чинників на поширення тварин. Середовище існування тварин. Різні середовища існування тварин, пристосування до них. Специфічні умови існування тварин (печери, високогір'я). Особливості впливу антропоічного чинника. Роль людини у розселенні тварин)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 4 год	2 тижні
3, 4	Вчення про ареал (Визначення. Різноманіття ареалів. Принципи поширення таксону всередині ареалу.	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 4 год	2 тижні

	Хорологія. Причини і способи розселення тварин. Скорочення ареалів. Вимирання тварин. Розірваний ареал. Рефугіум. Вікаріат. Дисперсія)		
4, 5	Вчення про фауну (Визначення. Поняття фауністичного комплексу. Величина ареалу та геологічний вік фауни. Острівна фауна, її особливості. Генезис фауни і способи фауногенезу. Особливості формування фауни різних регіонів Землі)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 4 год	2 тижні
Модуль 2 Фауністичне районування Землі, прикладні аспекти			
5, 6	Історія фауністичного районування Землі (Перші схеми фауністичного районування Землі. Розвиток сучасного районування. Поняття про біофілотичне районування. Ознайомлення з різноманітністю схем сучасного районування)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 4 год	2 тижні
6, 7	Нотогея (Загальна характеристика і особливості фауни Австралійської області. Фауна Австралійської, Новозеландської, Папуанської і Полінезійської підобластей)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 5 год	2 тижні
7, 8	Неогея (Загальна характеристика і особливості фауни Неотропічної області. Фауна Гвіано-Бразильської, Патагоно-Чилійської, Центральноамериканської й Антильської (Карибської) підобластей)	Лекції – 2 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 6 год	2 тижні
8-10	Палеогея (Загальна характеристика і особливості фауни Ефіопської області. Фауна Східно-, Західноєфіопської, Південноєфіопської та Малагасійської (Мадагаскарської) підобластей. Загальна характеристика і особливості фауни Орієнтальної (Індо-Малайської) області. Фауна Індійської, Індокитайської та Малайської підобластей)	Лекції – 4 год, практ. робота – 2 год, самостійна робота – 8 год	3 тижні
10-12	Арктогея (Загальна характеристика і особливості фауни Неоарктичної області. Фауна Канадської, Міссісіпської (Аллеганської), Кордільєрської та Каліфорнійської підобластей. Загальна характеристика і особливості фауни Палеарктичної області. Фауна Європейсько-Сибірської, Середземноморської, Центральноазійської та Східноазійської (Маньчжурської) підобластей)	Лекції – 4 год, практ. робота – 2 год, самостійна робота – 8 год	3 тижні
12-14	Фауна Світового океану (Зоогеографічне районування Світового океану. Загальна характеристика зоогеографічних регіонів: Тропічного, Бореального, Антибореального. Фауністичні особливості Індо-Пацифічної, Тропіко-Атлантичної, Арктичної, Борео-Пацифічної, Борео-	Лекції – 4 год, практ. робота – 1 год, самостійна робота – 8 год	3 тижні

	Атлантичної, Антарктичної, Субантарктичної областей)		
14, 15	Фауна України (Зоогеографічне районування України. Характеристика фауни України. Тваринне населення різних фауністичних районів України. Його особливості. Фауна Чорного й Азовського морів (Сарматської підобласті))	Лекції – 3 год, практ. робота – 2 год, самостійна робота – 8 год	2 тижні
16	Зоогеографічні підходи до збереження фауністичного різноманіття Землі (Зміна типових фауністичних комплексів під впливом антропогенних чинників. Найбільш відомі природоохоронні території світу і їх значення для охорони тварин. Основні об'єкти природно-заповідного фонду України. Роль зоогеографії у вирішенні питань збереження різноманіття тварин)	Лекції – 2 год, лабор. робота – 1 год, самостійна робота – 6 год	1 тиждень

Автор

Остап РЕШЕТИЛО

"Погоджено"

Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 15 " Горезня 2023 р.

Гарант ОПП

Андрій БОКОТЕЙ

" 14 " березня 2023 р.